ÇOCUK GELİŞİMİ ALANINDA GÜNCEL ÇALIŞMALAR

-III-

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Sema SAL

Dr. Öğr. Üyesi Gülden ÖZTÜRK SERTER

Arş. Gör. Emre DEMİRTAŞ

ÇOCUK GELİŞİMİ ALANINDA GÜNCEL ÇALIŞMALAR

-III-

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Sema SAL
Dr. Öğr. Üyesi Gülden ÖZTÜRK SERTER
Arş. Gör. Emre DEMİRTAŞ

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI SERTİFİKA NU/ ***Certificate Number*****:** 82658

ISBN: 978-625-5036-25-4

DOI: 10.5281/zenodo.23954815

Kapak-Dizgi/*Cover-Design*:

Umay Yayınevi

CC BY NC ND

Kütüphane Kartı/Catalog in Publication

1. Baskı, Umay Yayınevi, iii+84 sf., dizin yok, kaynakça var, ek görseller yok, Samsun, 2026; 1st Edition, Umay Publishing House, iii+84 pages, no index, bibliography included, no images, Samsun, 2026

Anahtar Kelimeler/Key Words

1. Çocuk Gelişimi, 2. Erken Çocukluk Eğitimi, 3. Gelişimsel Psikoloji, 4. Çocuk Sağlığı ve Eğitimi

Kitabın bütün yayın hakları Umay Yayınevi'ne aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Kitabın bütünü benzerlik ve yapay zekâ tespit yazılımıyla taranmıştır. Çalışmaların bütün hukukî sorumluluğu bölüm yazarlarına aittir. All publication rights to this book belong to Umay Publishing House. Without written permission from the publisher, except for academic studies and promotional activities where the source is clearly indicated, the book may not be quoted in part or in whole; it may not be copied, reproduced, or published in any printed or digital medium. The entire book has been scanned using similarity and ai detection software. All legal responsibility for the chapters rests with the authors.

Atıf/Cite: Sal, S., Öztürk Serter, G. ve Demirtaş, E. (2026). *Çocuk gelişimi alanında güncel çalışmalar III.* Umay Yayınevi.

Web Sitesi/ *Web Page*:
https://umayyayinevi.com

E-posta/*Contact*:

umayyayinevi@gmail.com
iletisim@umayyayinevi.com

Adres/Address:

55270, Atakum/Samsun/
Türkiye

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER •i

Aslıhan Elif ÖZGENÇ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE 10-18 YAŞ ARASI GENÇ NÜFUS ÜZERİNDEKİ PSİKOLOJİK YANSIMALARI •3

İklim Değişikliği ve Genç Nüfus Üzerindeki Psikososyal Etkileri •5

Gençlerde İklim Kaygısı: Küresel Bulgular ve Gelişimsel Özellikler •8

Umut, Başa Çıkma Stratejileri ve Psikolojik Sonuçlar •10

Türkiye Bağlamı •12

Türkiye'de Konuya İlişkin Çalışmaların Sağlayabileceği Katkılar •13

Derya MERT

DİJİTALLEŞEN ÇOCUKLUK: OYUNUN SINIRLARI, MEKÂNSAL DÖNÜŞÜMÜ •19

Çocukluk ve Dijitalleşme •21

Oyun Kavramı ve Kuramsal Yaklaşımlar •22

Dijitalleşmenin Çocukluk Üzerindeki Etkileri •24

Çocukluk Deneyiminde Oyunun Sınırları •25

Geleneksel Oyunun Yapısı •25

Dijital Oyunun Yapısı •25

Kuralların Dönüşümü •26

Rekabet, Performans ve Skor •27

Süreklilik mi Kopuş mu? •27

Oyunun Mekânsal Dönüşümü •29

Geleneksel Oyun Mekânları •29

Kentleşme ve Oyun Alanlarının Daralması •30

Ev İçi Mekânın Dijital Oyun Alanına Dönüşümü •30

Yeni Oyunlar ve Sanal Mekân •31
Dijital Oyun Dünyası •32
Çevrimiçi Çok Oyunculu Oyunlarda Sosyalleşme •32
Avatar, Kimlik ve Performans •33
Dijital Topluluklar ve Aidiyet •34

Öğr. Gör. Abdulnasır BAYRAM

ÇOCUK GELİŞİMİNDE PROGRAM GELİŞTİRME YAKLAŞIMLARI GÜNCEL EĞİLİMLER VE UYGULAMALAR •43

Çocuk Gelişiminde Program Geliştirmenin Kuramsal Temelleri •45
Program Geliştirme ve Çocuk Gelişimi İlişkisi •45
Program Geliştirmede Gelişimsel ve Bütüncül Yaklaşım •46
Çocuk Gelişiminde Program Geliştirme Yaklaşımları •47
Hedef ve Çocuk Merkezli Program Geliştirme Yaklaşımları •47
Esnek ve Gelişimsel Olarak Uyarlanabilir Programlar •48
Çocuk Gelişiminde Program Geliştirmede Güncel Eğilimler •49
Oyun, Keşif ve Çocuk Katılımını Esas Alan Programlar •49
Kapsayıcı ve Bireyselleştirilmiş Program Tasarımı •50
Dijitalleşme ve Teknoloji Destekli Programlar •51
Sürdürülebilirlik, Doğa Temelli Öğrenme ve Yaşam Becerileri •52
Çocuk Gelişiminde Program Tasarımı ve Uygulama Süreci •53
Gelişimsel Gereksinimlerin Belirlenmesi ve Programın Planlanması •53
Program İçeriğinin ve Öğrenme Deneyimlerinin Tasarlanması •54
Aile Katılımı ve Çok Disiplinli İş Birliği •55
Türkiye'deki Program Geliştirme Uygulamaları •55
Programların Değerlendirilmesi ve Sürdürülebilirliği •56
Gelişimsel ve Süreç Odaklı Değerlendirme •56
Programın İyileştirilmesi ve Sürdürülebilirliği •57

Naile Nur TÜRKDÖNMEZ

ERKEN ÇOCUKLUKTA DİJİTAL MEDYA KULLANIMI VE EBEVEYN ARABULUCULUĞU •63

Dijital Çağda Erken Çocukluk: Teknoloji ile Şekillenen Gelişim Süreçleri •66

Erken Çocuklukta Teknolojik Kuşatılmışlık: Mevcut Durum ve Gelişimsel Risk Boyutları •67

Ebeveyn Arabuluculuğu (Parental Mediation): Kavramsal Temeller ve Modeller •69

Arabuluculuk Kavramı ve Tarihsel Gelişimi •69

Temel Arabuluculuk Stratejileri •70

Aktif Arabuluculuk •72

Kısıtlayıcı Arabuluculuk •73

Birlikte Kullanım (Co-Using) •75

Arabuluculuk Sürecini Etkileyen Faktörler ve Dönüşen Dinamikler •76

Kurumsal Rehberlik: Bakanlık Perspektifinden Ekran Sınırlandırmaları •77